

UCHWAŁA NR VIII/43/2015
RADY GMINY W SOBOLEWIE
z dnia 31 marca 2015 r.

w sprawie wyznaczenia kierunku rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii na terenie gminy Sobolew.

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 1 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 594, 645, 1318, z 2014 r. poz. 379, 1072) w nawiązaniu do art. 9 ust. 1 i art. 10 ust. 1 pkt 3, 5 i 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 647, 951, 1445, z 2013 r. poz. 21, 405, 1238, 1446, z 2014 r. poz. 379, 768, 1133, z 2015 r. poz. 22.) Rada Gminy w Sobolewie uchwała, co następuje:

§ 1

Na terenie gminy Sobolew ustala się minimalną odległość od pojedynczej przemysłowej turbiny wiatrowej, wytwarzającej energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW od zabudowań mieszkalnych i siedliskowych, wynoszącą 3000 metrów.

§ 2

Jednocześnie Rada Gminy Sobolew uznaje rozwój małych i mikro instalacji opartych na odnawialnych źródłach energii, w szczególności instalacji prosumenckich za priorytet.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W związku z brakiem unormowań prawnych dotyczących sytuowania przemysłowych instalacji wiatrowych, uchwała niniejsza reguluje problem ich lokalizacji w pobliżu zabudowań mieszkalnych i siedliskowych na terenie gminy Sobolew. Uchwała będzie obowiązywać tylko na terenie gminy Sobolew.

Artykuł 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym stwierdza: „Do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej”. Artykuł 7, ust. 1 pkt 1 i pkt 5 Ustawy o samorządzie gminnym nakładają na gminy zadania własne z zakresu spraw dotyczących ładu przestrzennego, ochrony środowiska i przyrody oraz ochrony zdrowia.

Rada Gminy Sobolew uznaje rozwój małych i mikroinstalacji opartych na odnawialnych źródłach energii za priorytet. W szczególności pożądane są instalacje prosumenckie, w których energia jest produkowana w miejscu konsumpcji.

Przedstawienie rzeczywistego stanu w dziedzinie, która ma zostać uregulowana podjętą uchwałą

W Polsce przemysłowe elektrownie wiatrowe są lokalizowane tylko na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826). Obliczenia zasięgu hałasu, którego źródłem są wiatraki wykonuje się na zlecenie inwestora i w wielu przypadkach są one przeprowadzane niestarannie lub niewłaściwie. Liga Walki z Hałasem w piśmie z dnia 29 stycznia 2013 r. stwierdza, że „występują braki w metodykach obliczeniowych emisji hałasu do środowiska, będących podstawą oceny oddziaływania na środowisko nowo projektowanych inwestycji, co skutkuje dopuszczaniem do lokalizacji elektrowni wiatrowych zbyt blisko siedzib ludzkich”.

Profesor dr inż. Barbara Lebedowska, niezależny ekspert Komisji Europejskiej ds. akustyki środowiska, w opracowaniu pt. „Hałas wokół wiatraków - 7 grzechów głównych w raportach środowiskowych dotyczące oddziaływania akustycznego przemysłowych turbin wiatrowych, czyli dlaczego powinna być ustalona minimalna odległość turbin wiatrowych od obiektów chronionych” wskazuje m.in., że norma PN-ISO 9613-2 (w oparciu o które powstają analizy akustyczne w raportach oddziaływania na środowisko) ma zastosowanie do źródeł usytuowanych w pobliżu poziomu ziemi i nie może być stosowana do takich, które znajdują się ponad 100 m nad ziemią. Ponadto rzeczona norma odnosi się do punktowego źródła hałasu, a turbina wiatrowa bynajmniej do takich nie należy. Punktowym źródłem

hałasu jest np. prądnicą. Wspomniana norma w ogóle nie uwzględnia natomiast hałasu powodowanego przez obracające się śmigło.

Ministerstwo Zdrowia stoi na stanowisku, że minimalna odległość wiatraków od siedzib ludzkich powinna wynosić 2-4 km, w zależności od mocy danej turbiny. Opinia ta wyrażona jest w pismach z dnia 27 lutego 2012 r. (MZ-ZP-S-078-21233-I3/EM/12, załącznik nr 3), 21 lutego 2013 r. (MZ-ZP-Ś-079-23709-/EM/13) i 5 marca 2013 r. MZ-ZP-Ś-078-257031-3/EM/13).

Podobny wniosek przedstawiony jest w opracowaniu Kancelarii Senatu RP OT-600 „Elektrownie wiatrowe a społeczności lokalni”.

W raportach o ochronie środowiska nie wspomina się o niesłyszalnych dla ucha ludzkiego infradźwiękach, a to właśnie one są najbardziej szkodliwe dla zdrowia. Wiele badań przeprowadzonych zarówno w Polsce, jak i na całym świecie dowodzi szkodliwości takich instalacji oraz ich negatywnego wpływu na zdrowie i komfort życia ludzi. Wspomniane badania nie mają dotychczas odzwierciedlenia w prawie polskim.

Badania prof. Jana Mikołajczyka, szefa Katedry Żywienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej Uniwersytetu Techniczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy wykazują jednocześnie, że zwierzęta chowane w bliskiej odległości od wiatraków pobierają mniej paszy, wolniej przybierają na wadze i mają większy poziom hormonu stresu niż zwierzęta chowane z dala od wiatraków.

Małe i mikroinstalacje oparte na odnawialnych źródłach energii są obecnie mało popularne. Jest to wynikiem niskiej świadomości mieszkańców i bardzo niewielkiego poziomu dofinansowania takich instalacji. Konieczna jest budowa instalacji pozyskiwania energii z ziemi (pompy ciepła), małych przydomowych wiatraków, instalacji fotowoltaicznych oraz małych biogazowni w gospodarstwach rolnych. Przynosiłyby one dochód mieszkańcom gminy oraz dochód w postaci podatku od działalności gospodarczej.

Skutki społeczne, gospodarcze i ekonomiczne

W związku z faktem, że na terenie gminy Sobolew istnieje silny protest społeczny, skierowany przeciw lokalizacji przemysłowych elektrowni wiatrowych, podjęcie uchwały regulującej odległości projektowanych elektrowni wiatrowych od zabudowań mieszkalnych i siedliskowych położy kres tym protestom i zmniejszy obawy mieszkańców o ich zdrowie.

Dotychczasowe doświadczenia polskiej wsi wskazują, że ogromne wsparcie publiczne ze środków publicznych dla rozwoju energetyki wiatrowej nie przyczynia się do usunięcia strukturalnych słabości terenów wiejskich. Wręcz przeciwnie inwestycje w przemysłowe

farmy wiatrowe trwale blokuje rozwój społeczny i gospodarczy w miejscu wybudowania i okolicy. Farmy wiatrowe nie tworzą nowych miejsc pracy na terenach o dużym bezrobociu ani nie sprzyjają rozwojowi przedsiębiorczości w społeczności wiejskiej. Eliminują jednocześnie szanse rozwoju usług turystycznych i powodują spadek wartości ziemi i nieruchomości.

Patologie związane z powstawaniem przemysłowych elektrowni wiatrowych generują konkretne koszty w postaci roszczeń odszkodowawczych ludności, kosztów związanych z ochroną zdrowia mieszkańców oraz kosztów likwidacji i utylizacji elektrowni w przyszłości. Koszty te mogą wielokrotnie przekroczyć dochody z podatków, tj. korzyści finansowe gminy, a ponoszone będą przez całą gminę, w tym także przez mieszkańców.

Raport Najwyższej Izby Kontroli nt. lokalizacji i budowy lądowych farm wiatrowych

NIK w opublikowanym w dniu 26 lipca 2014 r. raporcie nt. lokalizacji i budowy lądowych farm wiatrowych negatywnie ocenia proces powstawania lądowych farm wiatrowych w Polsce. Władze gmin decydowały o lokalizacji farm wiatrowych ignorując społeczne sprzeciwy. Budową wielu elektrowni wiatrowych zainteresowane były pełniące funkcje lub zatrudnione w gminach osoby, na których ziemi farmy powstały. Zgody lokalnych władz na lokalizację elektrowni wiatrowych zostały w większości przypadków uzależnione od przekazania na rzecz gminy darowizn przez firmy budujące elektrownie lub sfinansowania przez nie dokumentacji planistycznej.

Z raportu wynika, że proces powstawania farm wiatrowych przebiegał często w warunkach zagrożenia konfliktem interesów, brakiem przejrzystości i korupcją. Raport jest dostępny na stronie www.nik.gov.pl.

Sytuacja w Gminie Sobolew

Na terenie Gminy Sobolew w 2014 r. powstała jedna przemysłowa elektrownia wiatrowa w miejscowości Sokół. Elektrownia powstała mimo protestów mieszkańców. Obecnie mieszkańcy Sokola złożyli pismo, w którym wskazują na uciążliwości codziennego życia w sąsiedztwie elektrowni wiatrowej.

Dla dwóch kolejnych elektrowni – w Kaleniu Drugim/Grabniaku oraz w Kownacicy - wydane zostały prawomocne pozwolenia na budowę. Prace budowlane jeszcze nie zostały

rozpoczęte, choć w każdej chwili inwestycje mogą zostać rozpoczęte. Również mieszkańcy tych miejscowości sprzeciwiają się sąsiedztwu elektrowni wiatrowych.

W miejscowości Gończyce zaplanowano pierwotnie lokalizację trzech elektrowni wiatrowych. Mieszkańcy wsi wielokrotnie wyrażali swój sprzeciw dla inwestycji. Mimo to wydano decyzję środowiskową oraz decyzje o warunkach zabudowy dla dwóch elektrowni. W ostatnim czasie mieszkańcy Gończyce podjęli na zebraniu wiejskim uchwałę o proteście wobec elektrowni wiatrowych, którą przekazano Staroście Garwolińskiemu.

Ponadto należy zaznaczyć, iż właśnie z uwagi na lokalizowanie w gminie Sobolew elektrowni wiatrowych powstała organizacja ekologiczna – Stowarzyszenie „Lepsze Jutro”, która wspiera protesty mieszkańców oraz podejmuje różnego rodzaju inicjatywy społeczne.

Reasumując, w związku z wielkimi protestami mieszkańców Gminy Sobolew, co do lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenie gminy Sobolew, a także będąc w obowiązku i zgodzie, co do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska art. 6 ust. 2 *„Kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze”*, zasadnym jest podjęcie niniejszej uchwały.